

Kuva: Anne Raunio

Luonnehdinta

Dyynit syntyvät tuulen liikuttaessa ja kasatessa hiekkaa, ja ne muodostavat merenrannoille yleensä useista dyynityypeistä koostuvia kehityssarjoja. Metsäiset dyynit on kehityssarjan viimeisen vaiheen luontotyyppi, joka sijoittuu yleensä muiden dyynien taakse kauimmaksi merenrannasta. Metsäisten dyynien kasvillisuus on metsäkasvillisuutta, useimmiten mäntyvaltaista karukkokangasta tai kuivaa kangasta. Valtalajeina ovat yleensä variksenmarja, sianpuolukka, puolukka, poronjäkälät ja hietikkotierasammal. Myös lehtipuita, kuten harmaaleppää kasvavat dyynit kuuluvat tähän luontotyyppiin. Erona tavallisiin metsätyyppiin on dyynivallien ja -kumpujen esiintyminen. Samantyyppistä kasvillisuutta on myös sisämaan metsäisillä dyyneillä, mutta luontodirektiivin luontotyyppiin luetaan vain rannikkodyynien kehityssarjoihin kuuluvat metsäiset dyynit.

Metsäisten dyynien luonnontilaisuuden kannalta keskeisiä piirteitä ovat dyynimuotojen eheys ja puuston luonnontilaisuus (järeeä puustoa ja kuollutta puuta esiintyy). Paljaan hiekan laikkujen esiintyminen on tärkeää tietyille kasvi- ja hyönteislajeil-

le, kunhan kulutus ei ole niin voimakasta, että se synnyttää laajoja kokonaan kasvittomia pintoja ja dyynien eroosiota. Esiintymän arvoa nostaa, jos luontotyyppi on osa luontaista dyynien kehityssarjaa.

Levinneisyys

Luontodirektiivin luontotyyppiin luettavia metsäisiä dyynejä on paikoittain Suomen rannikolla, pääasiassa laajoilla rannikkodyynialueilla mm. Hailuodossa, Kalajoella, Kokkolan Vattajalla, Uudesakaarleppeyssä, Porin Yyterissä ja Hankoniemellä. Pienempiä, yksittäisiä esiintymiä on myös mm. Itäisellä Suomenlahdella, jossa kokonaisia dyynien kehityssarjoja ei ole.

Nykytila ja uhkatekijät

Metsäisten dyynien pinta-ala on vähentynyt mm. lomakylvien rakentamisen vuoksi. Metsätalous ja metsäpalojen torjunta ovat muuttaneet puuston luonnontilaa, ja metsäkoneet ja muu maastoajo ovat hävittäneet dyynimuotoja. Samat tekijät ovat uhkana myös tulevaisuudessa.